

LANDDISTRIKTPOLITIK FOR BRØNDERSLEV KOMMUNE

Januar 2015

Indledning

Regeringens overordnede målsætning er, at det også i fremtiden skal være muligt at bo og virke i alle dele af landet. Dette kræver nytænkning i en tid med stigende urbanisering, hvor rigtig mange folk flytter fra land til by. Denne befolkningsforskydning ændrer landet, men det giver også nye muligheder, som skal gribes i fællesskab på tværs af stat, region, kommune og frivillige kræfter. Regeringen ser ikke land og by som modsætninger, men som hinandens forudsætninger, hvor vækstcentre og opland sammen kan gøre en forskel, også i forhold til den globale konkurrence.

Med udspillet til en ny kommunal landdistriktpolitik ønsker Byrådet i Brønderslev Kommune at sætte rammerne for kommunens mulighed for understøttelse af, at det gode liv, der leves og udfoldes i dag, kan blive endnu bedre - i alle egne af kommunen.

Landdistriktpolitikken tager sit afsæt i kommunens overordnede vision 2020 om, at "*Brønderslev Kommune skal være det bedste sted at leve – nord for Limfjorden*". I visionen beskrives bl.a. styrkepositionerne *Sund vækst i erhvervslivet* samt *Aktive oplevelser i natur og fritid*, der begge er yderst relevante for udviklingen af et godt og levende landdistrikt.

Landdistriktpolitikken tager også afsæt i den landdistriktskonference, som Brønderslev Kommune, LAG Brønderslev og Landsbyrådet i fællesskab afholdt, og hvor ca. 80 engagerede borgere mødte op for at høre om og diskutere fremtidens landdistrikt og dets udfordringer.

Med landdistriktpolitikken ønsker Byrådet at sætte den politiske retning for udviklingen af rammebetingelser og samarbejdsrelationer for fremtidens bosætning og erhvervsliv i landdistriktet. Kommunen kan ikke løfte opgaven alene, og vil derfor gerne samarbejde med de mange interessenter i landdistriktet, for i fællesskab at løfte den store opgave det er, at skabe/bevare et levende landdistrikt, der er godt at bo, leve og arbejde i.

Når talen falder på begrebet "*levende landdistrikt*", er retorikken ofte positiv. Ord og begreber som *levende og udvikling* giver naturlige tanker om *vækst og fremgang*. Det passer også nogle steder – men ikke alle. Den positive retorik står i skarp kontrast til et landdistrikt truet af urbaniseringen og i befolkningsmæssig tilbagegang.

Byrådet ønsker ikke at vende det blinde øje til urbaniseringens udfordringer men er nødt til at tilpasse engagementet i landdistriktet, såvel som i byerne, efter økonomisk formåen. Behovet for en politisk prioritering i indsatsen er derfor nødvendig.

Landdistriktpolitikken er det politiske grundlag for prioriteringen af de mange, ofte forskelligrettede, udviklingshensyn, der er i landdistriktet.

Politisk målsætning

De politiske målsætninger knyttes direkte på elementerne i vision 2020. Både til det overordnede pejlemærke om *"...det bedste sted at leve..."* og til styrkepositionerne *"sund vækst i erhvervslivet"* og *"flere og bedre oplevelse i naturen"*.

Den stigende urbanisering gør det til en stor udfordring fremover, at fastholde det hidtidige kommunale serviceniveau overalt i landdistriktet. Et resultat heraf er, at støtte, økonomisk såvel som processuelt, skal rettes mod steder og projekter, der giver den bedste helhed i landdistriktsindsatsen og som realiseres i samarbejde med landdistriktets mange lokale aktører og aktive ildsjæle. Et samarbejde der skal understøtte den lokalt forankrede udvikling bedst muligt.

Generelt for de politiske målsætninger gælder, at udviklingen af fremtidens indsatser og serviceydelser, f.eks. kommunale pasnings-, undervisnings- og fritidstilbud, kollektiv transport, turisme- og erhvervsudvikling, fysisk forskønnelse i en landsby mv., sker økonomisk bæredygtigt og ud fra en overordnet og helhedsorienteret planlægning.

1: Det bedste sted at leve

Det er en prioritet for Byrådet i Brønderslev Kommune, at det gode liv i landdistriktet fortsat kan leves og udfoldes med afsæt i den service kommunen yder. Landdistriktet skal være et levende og spirende sted, hvor borgerne trives og udefrakommende får lyst til at bosætte sig. En væsentlig faktor for valget af bosted handler om det levede liv i nærområdet - naboskabet og fællesskabet. Et aktivt nærområde er attraktivt som bosætningsområde. De lokale ildsjæles engagement spiller en stor rolle for denne attraktivitet. Kommunen vil rette sine indsatser mod byer og egne, hvor det lokale engagement er stort, for at understøtte den lokalt forankrede udvikling bedst muligt.

Lokal udvikling bør tage udgangspunkt i hvert områdes stedbundne potentiale. Naturen, kulturhistorien og det omgivende landskabs karakter, er ofte med til at definere identitet og potentiale. Byrådet ønsker at landdistriktsudviklingen baseres på mere end den enkelte bys lokale potentiale, faciliteter og bygrænse. Udviklingen af fremtidens landdistrikt skal ske i et større samspil, hvor flere byer/områder går sammen om skabelsen af en identitet som egn. En identitet hvor et større område tilsammen, danner rammen om det gode liv på landet. Beboerne i landdistriktet skal se mulighederne i at deles om faciliteter, ligesom servicefunktioner skal dele befolkningsgrundlag på tværs af byerne i landdistriktet. Nogle landsbyer vil måske kunne tilbyde servicefunktioner som dagligvarebutik, forsamlingshus eller kulturhus, mens nabolandsbyen måske tilbyder skole, hal, boldbane eller institutioner.

De sociale fællesskaber og det lokale foreningsliv er af afgørende betydning for det levede liv i landdistriktet. De fysiske rammer, som rum og scene for dette fællesskab, er vigtige elementer for, at områdets liv kan udfolde og udvikle sig. Kvaliteten af dette rum spiller en stor rolle. Med regeringens fokus på, at borgerne skal kunne leve og trives i alle egne i landet, har kommunen hidtil haft flere muligheder for at understøtte udviklingen af de fysiske rammer via Statens byfornyelsesprogrammer og puljer herunder. Støtte kan f.eks. være i form af områdefornyelse til pladser og torve og forbedrede rammer for sociale og

kulturelle aktiviteter. Til udvendige bygningsforbedringer og oprydning af skrot og affald samt frivillige nedrivninger af tomme og forfaldne bygninger, hvor forfaldet har en afsmittende effekt på omgivelserne.

Byrådet i Brønderslev Kommune ønsker:

- **BOSÆTNING**
At trække nye borgere til – som minimum holde fast i dem vi har!
- **NABOER OG FÆLLESKAB**
De lokale borgeres aktive indsats i landdistriktet skal understøttes efter bedste evne
- **BYUDVIKLING**
Egnene i landdistriktet skal udvikles med afsæt i lokale stedbundne kvaliteter, der er det enkelte områdes potentiale. Kvaliteten af de fysiske rammer er væsentlig for et områdets attraktivitet.
- **BYAFVIKLING**
Områder med stigende fysisk forfald og vigende udviklingsmulighed, ”byafvikles” med hensyntagen til de tilbageblivende borgere.
- **FRITIDS- OG KULTURTILBUD/-FACILITETER**
Lokale samlingssteder skal tilbyde gode og attraktive faciliteter, såvel indendørs som udendørs, til fritids- og kulturtilbud

2: Sund vækst i erhvervslivet

Afgørende for den generelle erhvervsudvikling i landdistriktet er udviklingen af den digitale infrastruktur. Udbredelsen og kvaliteten af bredbånd og mobildækning, er afgørende for virksomhedernes virke. Det er ikke en kommunal opgave at udrulle den digitale infrastruktur, men som myndighed er kommunen i kontakt med beslutningstagere og leverandører af denne infrastrukturelle opgave. Brønderslev Kommune har et stort fokus herpå, og vil presse på, hvor kommunen kan, for mere og forbedret digitalisering.

I kommunens landdistrikt er der et potentiale for generel erhvervsudvikling, som kommunens skal understøtte mest muligt, da erhvervsudvikling er en af de bedste faktorer for øget bosætning. Inden for turismeerhvervet vurderes at være et uforløst potentiale, hvor øget synlighed og formidling af de mange kvalitetsoplevelser af natur- og kulturmæssig karakter, kan tiltrække endagsturister til kommunen. Udviklingen af oplevelsestilbuddene skal ske i koordineret samspil mellem de mange interessenter i landdistriktet. Således skal kommunens bosætningsindsats, offentlighedens adgang til naturen, landbrugserhvervets interesser og naturens biologiske mangfoldighed m.fl. udvikles i et fællesskab hvor alle interessenters hensyn tilgodeses bedst muligt.

Byrådet ønsker at skabe gode rammebetingelser for, at et levedygtigt erhvervsliv kan udvikle sig i landdistriktet. Som myndighed og serviceyder, er kommunen i berøring med mange aspekter af virksomhedernes drift og virke. Kommunen skal være kendt som en god kommune at etablere sig og drive erhverv i. Høj service, nem adgang til oplysninger og hurtig sagsbehandlingstid skal kendetegne kommunens erhvervsservice.

Byrådet i Brønderslev Kommune ønsker:

- **DIGITALISERING**
Forbedret kvalitet og udbredelse af bredbånd og mobildækning er et basisvilkår for erhvervsudvikling og bosætning i landdistriktet
- **OPLEVELSER I NATUR OG FRITID**
Udviklingspotentialet for oplevelser i natur, kultur og fritid i landdistriktet udnyttes, som grobund for erhvervsudvikling inden for turismeerhvervet
- **ERHVERVSUDVIKLING**
Erhvervsvenlig kommune, der skaber de nødvendige rammebetingelser for, at levedygtige virksomheder kan generere arbejdspladser og bosætning i landdistriktet

3: Aktive oplevelser i natur og fritid

Med kommunes store areal, følge mange naturområder og storladne landskabsformationer. Mange af disse gemmer på unikke oplevelser, der med en strategisk indsats, kan udvikles til gavn for borgere, turister og erhvervslivet i kommunen. Særligt er synliggørelsen og udbredelsen af kendskabet, lokalt som regionalt og nationalt, til de forskellige tilbud, af afgørende betydning for udnyttelsen af oplevelserne i landdistriktet, som et værdiskabende element for kommunens borgere og den økonomiske bundline for erhvervsvirksomheder med turisme som fokusområde.

I udviklingen af aktive oplevelser spiller lokalområderne en stor rolle. Både i udviklingen af de naturmæssige oplevelser men også de foreningsorienterede fritidsoplevelser. Selv om kommunen kender til mange naturområder og søger at udbrede kendskabet hertil, er det lokalbefolkningen, der er de bedste ambassadører for naturen og den herlighed, der findes lokalt. I lighed hermed er det også de lokale borgeres engagement og aktivitet i diverse foreninger, der understøtter der gode liv i landdistriktet. Det er derfor kommunens ønske, at der skabes bedst mulig synergi og helhed i oplevelserne gennem samarbejde og dialog med de mange aktører i landdistriktet.

Forandringer i serviceniveauet er allerede en realitet, der kan ses og mærkes i landdistriktet. Byrådet er meget bevidst om, at det store arbejde mange lokale frivillige udfører, er af stor betydning for et aktivt og attraktivt landdistrikt. For at motivere og understøtte de lokale borgeres indsats, ønsker kommunen at yde støtte og hjælp så godt som det er kommunen økonomisk muligt, både hvad angår proceshjælp og økonomiske tilskud.

For at få mest værdi for evt. tildelte støttemidler, opfordrer Byrådet til, at disse finder anvendelse som del af en medfinansiering til "større" projekter, der også modtager anden ekstern støtte eller har egen økonomi. Den kommunale støtte, økonomisk såvel som processuelt, skal derfor tænkes ind i helhedsorienterede projekter for udvikling af landdistriktet.

Byrådet i Brønderslev Kommune ønsker:

- **LOKALT ENGAGEMENT, SAMARBEJDE OG KOORDINERET INDSATS**
Synergi og helhed i landdistriktsindsatsen skal opnås gennem samarbejde og dialog - kommunen og de mange aktører i landdistriktet i mellem
- **STØTTE – ØKONOMI OG PROCES,**
Realiseringen af projekter der giver merværdi for indbyggerne i landdistriktet støttes bedst muligt inden for de økonomisk givne rammer
- **NATUREN, LANDSKABET OG ERHVERVSLIVET**
Koordineret samspil mellem bosætning, offentlig adgang til naturen, biologisk mangfoldighed og erhvervslivets interesser skaber et landdistrikt der giver borgere og turister mulighed for spændende natur- og friluftsoplevelser samtidig med erhvervslivets muligheder fastholdes.